

መካከለኛ ዘመን ክርስቲና በኢትዮጵያ

(500-1800)

☐ የዲት ጉዲት (አሳቶ)

የነገሰችበት ዘመን - 960 - 980 ዓ.ም
ክርስትናን ያልተቀበለ አሰራራዊ ፈላጆች መሪ
የአክሱም መንግስት እንዲወድቅ እና ክርስትና እንዲጠፋ
የተገለጹ ግለሰቦች ነበረች።

- ቤተ ክርስትያኖችን ማቃጠል
- ንዋየ ቅዱሳንን (የቤተ ክርስትያንን ንብረት) ማውደም
- መንፈሳዊ መጽሐፍትንና መጽዓቶችን ማቃጠል
- የአክሱም ስርወ መንግስት እንዲወድቅና የዛግዌ መንግስት መነሳት ምክንያት ሆናለች።

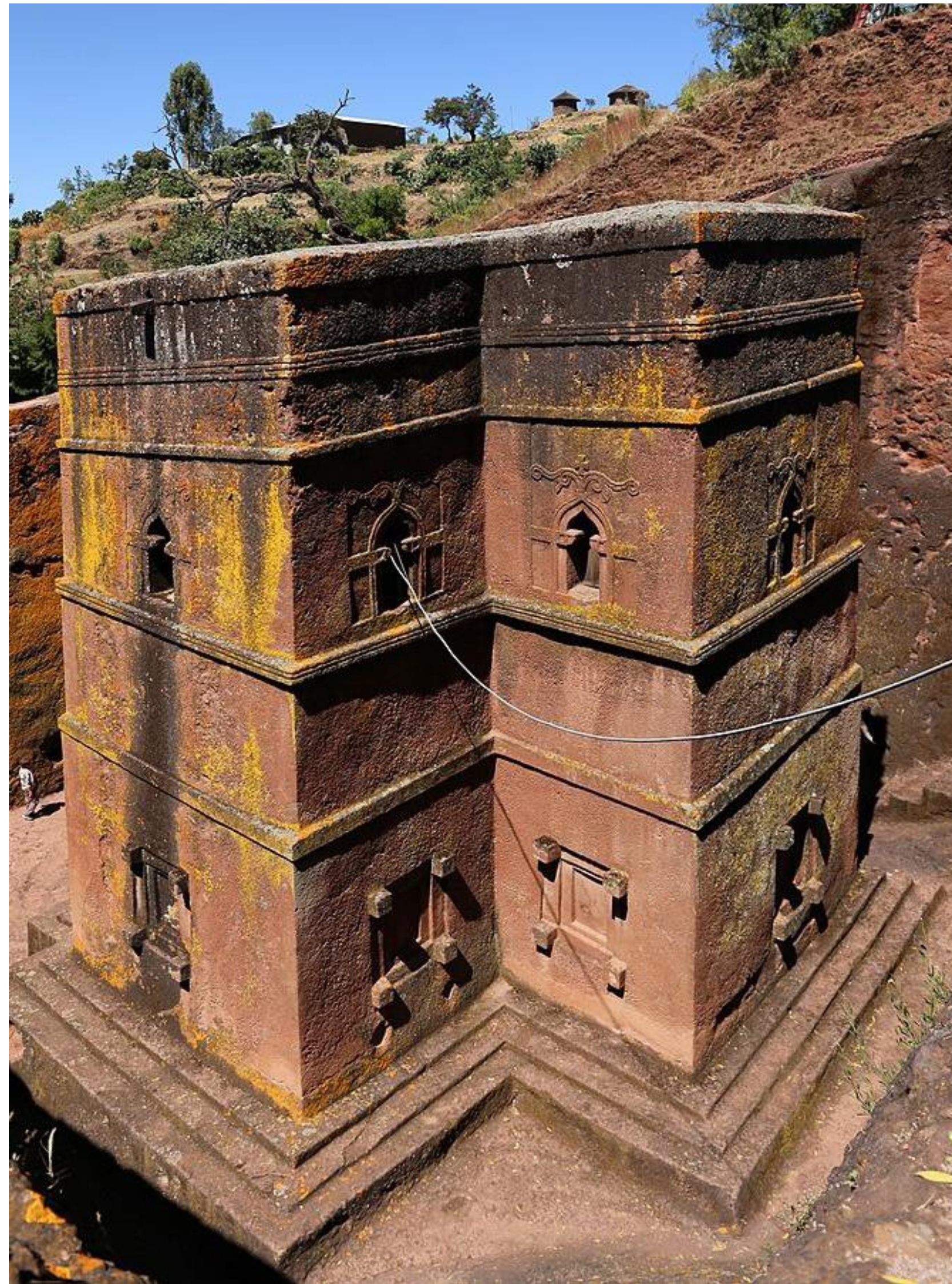

☐ ክርስትና በዛግዌ ሰርወ መንግሥት

የኖሩበት ዘመን - 980 - 1270 ዓ.ም
ዋና ከተማ ላስት

- ለክርስትና ዳግም ማንሰራራት ምክንያት ነበረ።
- የአዳል ሙስሊም ሱልጣን መስፋፋት ምክንያት ነበረ።
- በዚህ ጊዜ በሙስሊምና በክርስትያን መካከል ግጭቶች ቢኖሩም ሀይማኖታዊ ይዘት አልነበረውም።

☐ አጼ ላሊበላ

የኖረበት ዘመን - 1181 - 1221 ዓ.ም
ላስታ አከባቢ ነግሶ የነበው ታዋቂው የዛግዌ ንጉስ
11፻ን የላሊበላ ወቅር አብያተ ክርስቲያናት አሰርቷል።

- የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የጥበብ፣ የሥነ ሥዕል እና የሥነ ህንፃ ጥበብ ከፍታ የታየበት ዘመን ነበር።
- ከአለት የተሰሩት አስራ አንዱ አብያተ ክርስቲያናት የተሰሩት በዚህ ወቅት ነበረ።

☐ “የሰለሞን ስርወ መንግሥት”

የኖሩበት ዘመን - 1270 - 1632 ዓ.ም
ዋና ከተማ ከላስታ ወደ አማራ ግዛት አዘዋወሯል

- የመጀመሪያው ንጉስ ይኩኖ አምላክ ነበር። (1270-1285)
- የዚህ መንግሥት ነገሰታት የሰለሞን ዘር እንደሆኑ ይናገራሉ።
ይህም እስከ አጼ ኃይለ ስላሴ ድረስ እንደቀጠለ ይናገራሉ።
- ክርስትና ወደ ደቡብና ምዕራብ ኢትዮጵያ እንዲስፋፋ አድርጓል።
- በዚህ ወቅት የሙስሊም ወረራ ስለበዛ ኢትዮጵያ ከሌሎች ሀገሮች ጋር የነበራት ግንኙነት ተዳክሟል።
- ይሁን እንጂ የክርስትናን የበላይነት እስከ 17ተኛ ክፍለ ዘመን ተጠብቆ እንዲቆይ አድርጓል።
- የዛሬው የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስትያን መልክ መያዝ ጀመረ።

☐ አጼ ዘርዓ ያዕቆብ

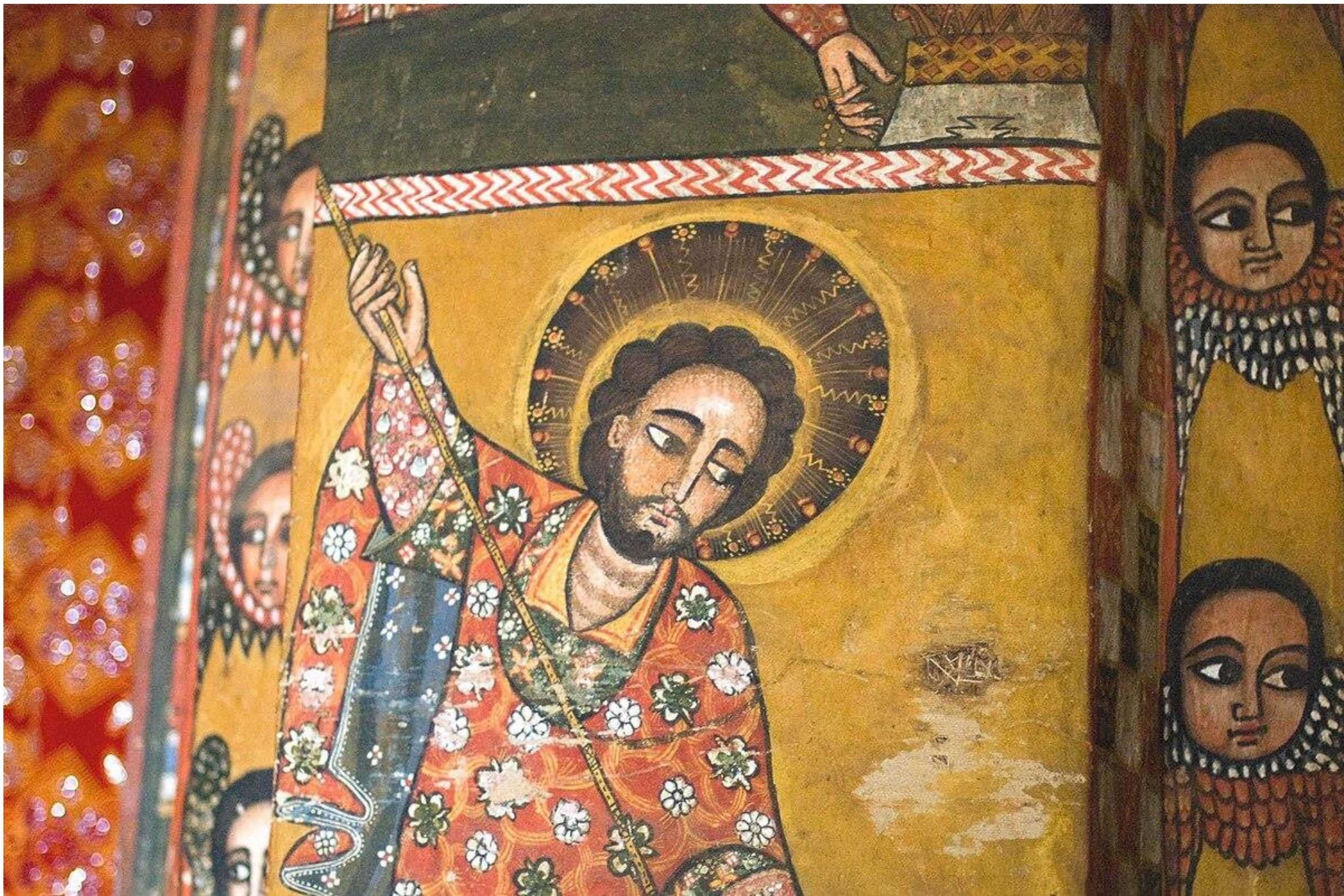
የኖረበት ዘመን - 1439 - 1468 ዓ.ም
የኖረበት ስፍራ - አንጻኪያ
አቋም - የኬልቄዶንን ገባኤ የማይቀበሉ

አበርክቶ

- ብዙ አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናትና ገዳማት ተመሰረቱ።
- ቅዳሜ እና እሁድ የሰንበት በዓል ሆነው እንዲከበሩ ተደረገ።
- ሥነ ጽሁፍና ሥነ ጥበብ ተስፋፋ።
- ብዙ መጽሐፍት ከአረብኛ ወደ አማርኛ ተተረጎሙ
- በ1445 ዋና ጠላቱን የአዳን ሱልጣኔቶች በሸዋ ሀይሎች ተሸነፉ።
- ገድላት፣ ድርሳናት፣ ተዓምራትና ሌሎችም መጽሐፍት ተጻፉ

☐ ደቂቅ እስጢፋኖስ

የኖሩበት ዘመን - 1474 - 1488 ዓ.ም

መሪ - አባ እስጢፋኖስ

ብዛት - 60

አቋም - በቅድስት ማርያም፣ ለመስቀል፣ ለነገስታት መስገድ አይገባም፡፡

- በአውሮፓ ተህድሷዊያን ከመነሳታቸው ጥቂት አመታት በፊት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተህድሶ የፈለጉ መነኮሳት ናቸው፡፡
- ስግደት ለማርያምም፣ ለመስቀልም፣ ለነገስታም አይገባም፡፡ ስግደት ለእግዚአብሔር ብቻ ነው፡፡ የሚል አቋም ነበራቸው፡፡
- አጼ ዘርዓ ያዕቆብ ለክርክር የጋበዛቸው ሲሆን በመጨረሻም እንዲገደሉ ተወስኗል፡፡
- በተገደሉበት ስፍራ ብርሃን እንዳበራ የአጼ ዘርዓ ያዕቆብ ዜና መዋዕል ይዘግባል፡፡

